Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci. Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov administrațiunea, piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 126. Brașov, Mercuri, 7 (19) Iunie 1895.

Creditul și Academia.

Brașov, 6 Iunie v. 1895

Scim, că cu ocasiunea întrunirei delegațiunilor din acest an, raportorul comisiunei pentru armată, Aurel Münnich, pusese în vedere Majestății Sale două puncte, despre carí credea el, că vor da prilegiu la desbaterí mai marí. Unul dintre aceste puncte privea votarea unui credit extra-ordinar de 20 milióne fl., ér al doilea se referea la afacerea înființărei unei a treia academii militare, pe care Maghiarii o urgitéză cu atâta stăruință.

S'a înșelat însĕ d-l Münnich în prevederile sale, căcí delegațiunile au trecut peste amêndouĕ punctele acestea cu o ușurință neașteptată.

Creditul extra-ordinar de 20 milióne, după cum aflăm din raporturile semi-oficióse mai nouĕ, sosite dela Viena, s'a votat în ședința de Luní a delegațiunilor fără nicí o discuțiune. Nu s'au dat nicí măcar lămurirí mai amĕnunțite asupra modului de încassare și de întrebuințare a banilor, ci totul s'a votat, cum s'ar dice, cu ochii închiși.

Ce privesce cestiunea unei a treia academii militare, a căreia înființare o pretind Ungurii pentru teritoriul ungar, s'au ivit, ce-i drept, óre-carí discuțiuní, dér și peste acestea s'a trecut ușor la ordinea dilei. Ministrul de rĕsboiŭ Krieghammer și-a susținut punctul sĕu de vedere, declarând și de astă-dată, că are sĕ trécă încă mult timp până se va ivi necesitatea înființărei unei a treia academii militare. Creditul de 40,000 fl., ce s'a votat anul trecut pentru pregătirea planurilor, nu l'a putut întrebuința, dise ministrul, deóre-ce și timpul a fost prea scurt, ér de altă parte, pentru a se puté face planul, trebue mai întâiŭ sĕ se stabilésca locul, unde are sĕ se înființeze academia.

Se 'nțelege, cu acest rĕspuns delegații ungurí n'au prea fost mulțumițí. Mai ales Alexandru Hegedüs „din punctul de vedere al realisării *ideii de stat maghiar*" cerŭ cu stăruință și de repețite-orí, ca sĕ nu se mai amâne cestiunea înființării academiei. El presentă în acest sens și un proiect de resoluțiune, în care cerŭ, ca delegațiunile: „sĕ declare ca necesară și urgentă înființarea unei a treia academii militare în Ungaria".

Proiectul de resoluțiune al lui Hegedüs însĕ îndemnă pe ministrul de rĕsboiŭ Krieghammer sĕ declare din nou, în mod și mai categoric, că în împrejurările de adí ale armatei nu află necesară înființarea unei a treia academii, ba arătă, că acésta ar fi chiar periculósă din punctul de vedere al reputațiunei celor două academii militare esistente.

Declarațiunile acestea ale lui Krieghammer au amărît mult pe delegații ungurí. Horanszky dise, că acum reese mai pe sus de orí-ce îndoélă, că ministrul nu e aplecat a împlini „dorința majorității". A mai stăruí pentru înființarea academiei, după ce de 15 aní încóce tóte stăruințele au rĕmas zadarnice, ar însemna, după el, știrbirea autorității instituțiunei delegațiunilor. De aceea Horanszky și făcŭ declararea, că renunță la înființarea academiei, mai ales fiind-că el nicí n'ar fi învoit a se înființa pe teritoriul ungar o academiă, a căreia limbă de propunere sĕ nu fiă ungurésca.

In fine lucrul a rĕmas așa, că ministrului de rĕsboiŭ 'i s'a dat un nou termin, de un an, pentru lucrarea planului și consumarea celor 40,000 fl. votate în acest scop.

Astfel peste cele două „puncte" ale raportorului Münnich s'a trecut la ordinea dilei, fără de-a se face gaură în cer. Delegațiunea ungară a trebuit sĕ se supună atât la votarea creditului de 20 milióne, cât și în cestiunea academiei, în privința căreia de-altmintrelea nicí Ungurii nu-și pot da sémă de ceea ce voesc.

Ei sperézá, póte, că înființată fiind o asemenea academiă militară pe teritoriu ungar, în scurt timp li-ar succede de-a o și maghiarisa, introducênd în ea limba maghiară ca limbă de propunere. Asemení sperante, se 'nțelege, sunt fórte ademenitóre pentru șoviniștii ungurí și de aceea e ușor de înțeles, pentru ce stărue ei cu atâta îndîrjire de-a se înființa acéstă academiă.

Dér esperimentul acesta, décă s'ar pune în aplicare, ar costa trei milióne floreni. De unde atâția baní risipiți în vênt? Budgetul armatei și așa merge tot crescênd, în fiăcare an cu câte patru milióne mai mult. Șoviniștii ungurí mai vor, pe lângă asta, sĕ esploateze și terenul militar pentru esperimente de maghiarisare în contul contribuabililor? Nu vĕd ei, că și așa greutatea sarcinelor publice a ajuns culmea, căreia sunt a se datori mișcările socialiste, emigrările în masse și alte calamități?

Dér acésta privesce numai partea materială a lucrului. Adevĕratul pericul stă însĕ în tendința șoviniștilor maghiarí, de-a introduce și în armată șovinismul și netoleranța de rassă. Acesta este adevĕratul scop, ce-l urmăresc ei cu înființarea academiei militare pe teritoriul ungar. Când vor isbuti sĕ facă și acésta, consecințele funeste ale esperimentărilor lor sunt ușor de prevĕdut pentru orí-ce patriot nepreocupat.

Din Blașiu primim următórele sciri de importanță:

— Vĕ comunic în grabă, că în afacerea cu fotografia abiturienților, *Consistorul a ținut Sâmbătă ședință*, în care a hotărît *sĕ facă pași la ministrul Wlassics, ca sĕ casseze ordinul dat pentru amânarea esamenelor de maturitate*, ordin, care s'a dat înainte de-a fi cunoscută investigația făcută de direcțiunea gimnasiului.

— La sfîrșitul sĕptĕmânei trecute inspectorul Havas, care a venit aicí la esamenele de cualificațiune ale învĕțătorilor, *a relegat din scripturistica maghiară nu mai puțin ca pe 13 învĕțătorí.*

— Adí, 17 Iunie, a sosit aicí un ucaz al ministrului Perczel, prin care *declară de desființată Casina română*, ca s'a înființat aicí de curênd. Scirea e produs în tóte păturile poporațiunei mare iritare și sensațiă.

O conferență a d-lui G. Ocășianu despre causa nóstră. In nr. 6., anul XI din „*Bulletin mensual dela société d'études philosophiques et sociales*" se publică în resumat o conferență, ce a ținut'o talentatul nostru compatriot și amic, d-l *G. Ocășianu*, la 8 Maiŭ asupra „*cestiunei române din Transilvania și Ungaria*", ascultat fiind de un numĕros public, domní și dame, carí au rĕsplătit zelul și activitatea conferențiarului prin vii și repetate aplause. Conferențiarul începù prin a vorbi despre *principiul de naționalitate*, spuse apoi cum cestiunea naționalităților se agită adí în tóte cercurile culte ale Europei. In legătură cu luptele Românilor din Transilvania și Ungaria pentru limbă și naționalitate, conferențiarul făcù amintire de procesul monstru al Memorandului, de vexațiunile și opresiunile marí la carí sunt espușí Românii din partea elementului maghiar etc. Spune apoi cum Românii din Transilvania și Ungaria n'au măcar un singur representant în dietă, cum Ungurii nu pot stăpâni în Ardeal, decât prin subjugarea Românilor, falsificând constituția dela 1867 și călcând'o în picióre. Esplică apoi d-l Ocășianu anomalia după care la noi esistă încă și adí două felurí de legí electorale, una favorabilă pentru Maghiarii din Ungaria propriu dise, și alta nefavorabilă, nedréptă și rĕmasă de

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Familia marinarului*).

De *Cordelia.*

Pe țĕrmul mării dela Liguri, tocmai între Sestri și Cornegliano, ședeau două femei frumóse într'un bordeiu sĕrăcăcios. Una era mai tinĕră și mai vială, pe fața celeilalte însĕ gândurile începură a trage brazde ușóre. Judecând din trăsurile feței lor, puteau sĕ fiă surorí.

Dinaintea lor pe masă ardea un mic șteart. Una dintre ele croșeta, cealaltă cârpea o hăinuță de băiat. Cea mai tinĕră rupse tăcerea.

— „Vêntul suflă aspru! Gigia, n'audí cum geme marea? Mâne nu vom avé Crăciun frumos".

— „Mie 'mi-e tot una" rĕspunse cealaltă. „De când nu este aicí bunul meu Pippo, o di îmí e tot așa de tristă, ca și cealaltă. Când vĕd, că alții sĕrbătoresc, pe mine mĕ stăpânesce cu atât mai tare durerea décă-mí vine minte, cum el obicínuia a veni séra acasă, aducênd tot-déuna ceva cadou dulce și drag, mie și copiilor, carí atuncí erau încă așa de mititei!.... Sfîrșesce odată și cât mai curênd acea petecire, eu nu mai vĕd, mĕ dor ochii".

— „Tu într'adevĕr vei fi bolnavă", rĕspunse cealaltă, luând lucrul de mână dela sora sa. „Érăși plângí? Și asta ține tot așa de șése aní".

— „Mi-se pare, că s'a întêmplat numai ierí. Incă și adí îmí vuesce în ureche, ceea ce am audit vorbindu-se atuncí. „Folgore" a suferit naufragiu. Nu s'a putut mântui nime. In ea se aflau marinarí din ținutul acesta. Când vĕdură, că m'am făcut galbenă, ca céra, mi au dis: „Dóră se afla între ei vre-un cunoscut de al d-tale?.. Dumnedeule, dóră și bărbatul meu era între ei. Am suferit chinurí grozave în acel moment. Dér mai bine nicí sĕ me mai gândesc la acésta. De n'ai fi venit la mine atuncí, nu sciu, ce s'ar fi ales de mine și din bieții mei copilașí. Așa-i draga m..., că-ți causez durere? Insĕ în tótă diu... trebue sĕ mĕ gandesc necurmat la nenorocirea mea.... 'mi-e mai ușor sufletul"....

— „Dér gândesce" dise sora ei, „că ce sfat ne dau părinții. Mărită-te după acel marinar".

— „Mulțí se reîntorc însĕ, când lumea îi credea pierduțí. Au venit aprópe toțí. Dér pe el, care a trăit numai pentru familia sa, de ce nu l'ar ajuta bunul Dumnedeu? De bună sémă va trebui sĕ vină acasă. Aprópe... Dér sĕ vorbim despre altceva. Copiií vor sosi îndată acasă. Și lor le merge din di în di tot mai rĕu, bieții. De rêndul acesta n'am putut sĕ le cumpĕr nicí jucării. Lui Ceppo nu pot sĕ-i dau, decât două păréchí de nădrăguțí. Cum am și puté noi bietele femei sĕ ne fericim? Drept, că ómenii buní ne ajută, dér o astfel de pâne e fórte amară..."

Dicênd acestea drese focul în jurul ólei, întinse pe masă o pânzătură albă, ca néua, și așternù pentru șése persóne.

De-odată ciocni cine-va la ușă. Intră un bărbat cam de 35 aní, înalt, musculos, și cu obrajii arșí de sóre. El își purta gluga pe umerí. In mână avea un coș.

— „Bună séra Bacciccia", dise Rosa, sora mai tînĕră. „De bună sémă e fórte bine la noi, că ne cauțí și vii și pe acest timp".

— „Frumos mi-ar sta, décă m'așí teme și de-un vêntuleț. Pescarul nicí că bagă în sémă așa ceva. Am prins rací și mi-am gândit, sĕ vi-i aduc vouĕ pe mâne; și așa va fi Crăciun. Deu nu merge, ca domnii sĕ mănânce bucăturile cele mai bune, când noi le prindem cu mare ostenélă; nu merge sĕ fim ca calul cârciumarului: duce vinu, dér el bea numai apă. Gigia, étă, i-ai. Cel puțin va fi bucuriă la casa ta".

— „Mulțumim de bunĕtate" rĕspunse Gigia. „D-Ta tot-déuna ai o inimă așa de bună față de noi. Dér ai face mai bine, décă a-i vinde ce prindí, căcí nicí d-ta nu eștí găzdac. Privesce ca și cum i-am fi primit".

Și voi sĕ-i redea racii.

— „Décă nu-i primițí, mĕ supĕr rĕu. Ii arunc mai bine în mare. Da, asta e așa de adevĕrat, pe cum de cinstit e numele meu Bacciccia".

— „Bine déră" rĕspunse femeia „însĕ cel puțin promite-mí, că ne ajuțí sĕ-i consumăm".

— „Voiŭ vedé acușí décă îmí dațí scaun" dise arătând cu mâna la un scaun din fruntea mesii.

*, Din opșorul „Vita Intima" Milan 1895, de Cordelia (Virginia Treves).

pe timpurile feudalismului întunecat pentru populațiunea română din Transilvania. Conferențiarul n'a întrelăsat mai departe a face cunoscută și legea nedréptă de pressă, pantentele cu carĭ suntem isbițĭ și lovițĭ noi Românii Ardelenĭ, și ilustră prin esemple vii, cum înțeleg sĕ aplice guvernele ungurescĭ „libertatea pressei“ față de diariștiĭ românĭ. Arătă apoi cum guvernul și societate maghiară s'au pus cu tot adinsul sĕ maghiariseze pe Românĭ, impunêndu-le cu sila o limbă sĕracă în espresii, aspră și afară din cale greóie. Făcù o scurtă icónă a aspirațiunilor maghiare, carĭ vor sĕ-șĭ estindă influența până la Kiev în Rusia. Dér ei vor trebui sĕ cadă cu astfel de esagerate aspirațiunĭ, căcĭ dreptul și misiunea de-a rĕspândi cultura în Orient nu este a Maghiarilor, ci a Românilor. — Foile unguresci, luând notiță despre acéstă conferență, înjură mai întâiŭ pe amicul nostru *Ocășianu*, cum li-e obiceiul, apoi dau espresiă supĕrării lor, că „națiunea cavalerâscă“ érășĭ e hulită și vorbită de rĕu în Apusul luminat. Asupra acestei conferențe vom reveni mai pe larg în numĕrul de mâne.

CRONICA POLITICĂ.

— 6 (18) Iunie.

Un fapt politic de cea mai mare însemnătate actuală se anunță din Paris, care varsă o mare lumină asupra raporturilor dintre **Francia și Rusia**. Ambasadorul rusesc din Paris, contele *Mohrenheim* a comunicat ministrului frances de esterne *Hanotaux*, că din Petersburg a sosit un curier special, care a adus președintelui Republicei Faure un autograf al **Țarului Nicolae II**, dimpreună cu ordinul *St. Andreiu*. Autograful și ordinul s'au predat ierĭ, 17 Iunie, președintelui Republicei de către Mohrenheim, asistând toțĭ membri ambasadei rusescĭ. Faptul acesta e comentat de foile francese, ca un mare act politic, mai ales acum în ajunul sĕrbărilor dela Kiel, vrênd sĕ arate prin acéstă Țarul, că Francia nu stă singură, nu e isolată, ci că are alăturĭ în bine și în rĕu pe Rusia.

*

Ministrul unguresc de interne Perczel a făcut diilele acestea o declarațiune asupra **reformei administrațiunei**. Re'ntorcêndu-se dela Viena la Pojun, a fost salutat aci atât din partea primarului orășenesc, cât și a vice-șpanului comitatului Pojun. In rĕspunsul dat ambilor vorbitorĭ, ministrul li-a pus acestora în vedere, că *reforma administrațiunei va forma primul obiect de discuțiune în proxima sesiune a dietei*, adăugênd, că prin noua reformă drepturile de autonomiă ale comitatelor vor remâné în multe privințe neatinse.

*

Liberalii germanĭ sunt fórte nemulțămițĭ cu ținuta **Cehilor**, și cu deosebire nu-șĭ pot ascunde supĕrarea lor contră **Polonilor**. Mai ales se descarcă acéstă supĕrare în diarele strĕine, carĭ stau la disposițiunea stângei. Astfel într'o corespondență din Viena, publicată în *„Kölnische Zeitung“* se dice, că pe când în Austria Cehii și Polonii îșĭ pot manifesta aspirațiunile lor naționale cu mult mai tare, decât interesele sociale, liberale séu alte interese de partid, pe atuncĭ Germanii austriacĭ trebue sĕ-șĭ apere înainte de tóte interesele lor naționale, décă nu voiesc sĕ fiă espușĭ batjocurei lumei. Mai ales *Polonii* sunt aceia, carĭ acum nemulțămițĭ singur numai cu *esploatarea* Austriei în favorul Schlachtei și a Galiției, îșĭ *validitéză acuma suprematia lor* față cu germanismul chiar și în țerile alpine și în Silesia. *Cutezanța Galițianilor ar trebui sĕ pună pe gândurĭ pe Germanii din Austria.*

*

Corespondentul din Belgrad al lui *„Magyarország“* împărtășesce numitei foi nisce scirĭ sensaționale asupra stărilor **din Serbia**. El dice, că sub pretextul manevrelor, s'au mobilisat trupele din Timok, Niș și Morava, ér reserva a fost convocată la arme pe-o durată de 20 dile. Cu mobilisarea acésta ar sta în legătură și ultima visită a regelui Alexandru la Sabaç, și se crede, că tot sub pretextul manevrelor, vor fi mobilisate și trupele de-alungul granițeĭ bosniace. Guvernul sêrbesc, dice mai departe corespondentul numitei foi, a urgitat trimiterea celor 60,000 puscĭ, ce le-a cumpĕrat astă-primăvéră din Francia. De asemenea și *guvernul bulgar*, tot sub titlul de manevre, a mobilisat corpurile de armată din Sofia, Slivno și Filipopol, ér *Turcia* îșĭ concentréză armata în Macedonia.

*

Din Sofia primesce diarul *„Kölnische Zeitung“* o scire interesantă. Ministrul de esterne bulgar adecă, sĕ se fi esprimat către mai mulțĭ representanțĭ diplomaticĭ de aĭ statelor europene, că încurcătura cestiunei armene póte aduce pe gunernul bulgar în posiția, ca, erupênd voința poporului, sĕ fiă mânat la o **resolvare în cestiunea macedonénă**. După-ce guvernul nu e în stare sĕ se opună, ușor se pot repeta evenimentele din 1885, când poporul a dus cu puterea pe guvern cu sine. Fórte ușor se póte decĭ întâmpla, că armata bulgară va fi silită sĕ între în Macedonia. La acestea *„Köln. Zeit.“* observă, că nu zace nicĭ decum în interesul Europei sĕ se încurce prin politica grandomană a micului principat într'o catastrofă, și Bulgaria va face esperiențe fórte curióse, décă va proba astfel de încercărĭ aventuróse.

*

Din incidentul festivităților dela Kiel, diarul german *„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“* publică un articol, în care discută asupra **puterei maritime a monarchiei austro-ungare**. Numitul diar dice, că ideia conducĕtóre, care se vede aplicată la tóte reformele, ce s'au introdus în timpul mai recent la marina de resbel austriacă, este de-a apăra țermurii adriaticĭ astfel, ca defensiva sĕ se transpună pe însa-șĭ marea și nu pe fortificațiunile de pe uscat. Deosebitele vapóre austriace s'au provĕdut cu armele cele mai corespundĕtóre și mai moderne, deóre-ce marina austriacă va fi eventual chiemată a lua parte la o acțiune în marea mediterană. Ce e drept, flota austriacă singură n'ar puté da pept cu flota francesă, séu cu cea italiană, dér împreună cu flota italană ar puté sta față cu puterea maritimă a Franciei.

Slăbiciunile și miseriile dualismului.

Diarul *„Parlamentär“* din Viena publică sub acest titlu un interesant, mic și scurt studiu politic, séu am puté dice și reflexiunĭ politice, pe carĭ pentru momentuositatea lor le reproducem aci:

I

Cum au ajuns Maghiarii în Austria la acea potență, pe care ei în fapt o representă, acésta o înțelege numai omul, care singur numai din depărtare cunósce ființa și natura maghiarismului. El îșĭ închipuesce sub maghiarism jumĕtate din monarchia habsburgică, cu cel puțin 15 milióne suflete ale unui popor de călărețĭ vitejĭ, carĭ în tot momentul pot declara resbel Austriei și pot sĕ se facă un stat neatêrnătór; crede, că maghiarismul este o mare putere, care numai din lealitate cavalerésca permite sĕ i-se mai adaogă ca códă cuvêntul „austriac“; și din acestea îșĭ esplică respectul colosal și posiția modestă, care se observă dincóce de Leitha, și mai ales în Viena, față cu Maghiarii. Intre patru ochĭ, chiar și Maghiarii trebue sĕ ridă de acéstă șarlatanià, ce o fac ei și ce se face cu ei, și trebue sĕ recunóscă, că ei numai în Austria pot juca rolul, în care îi vedem; că ei, décă ar sta sub sceptrul Germaniei, séu al Rusiei, n'ar puté ocupa nicĭ a suta parte din evenimentele dilnice. Numai slăbiciunea internă a Austriei póte sĕ producă un ast-fel de raport nenatural, și, judecând orĭ ca amic, orĭ ca inimic al imperiului, raportul Maghiarilor față cu întréga monarchiă tot-déuna va trebui sĕ fiă declarat, ca un *simptom de bólă*. Austria danséză cu Maghiarii, pentru-ca sĕ ascundă miseria, în care se află împreună cu ei.

Bach studiase din fundament slăbiciunile elementului maghiar, durere, numai în interesul absolutismului; în perioda următóre constituțională însĕ, nu s'a mai aflat nicĭ un bărbat, care pe basa cunoscinței precise a raporturilor ungare, sĕ fi sprijinit dreptul constituțional, ca acesta sĕ se și validiteze. Ignoranța deplorabilă, cu care a început *Beust* reorganisarea monarchiei, a amorțit póte pentru tot-déune statul, și cu îngrijire părintéscă a făcut mușama din tóte slăbiciunile, carĭ ar fi fost în stare, sĕ țină pe Maghiarĭ între marginile îndreptățite ale influințeĭ lor. Din acel timp a devenit în Viena modă politică, de-a ascunde și acoperi tóte golurile Maghiarilor, și de a-se dejosi pe sine în locul lor, ast-fel încât pe încetul Nemții au primit convingerea, că pe Maghiarĭ nicĭ nu-i mai pot apuca de scurt, și că trebue sĕ se simtă fericițĭ de-a puté trăi împreună cu ei în dependență prietinéscă și de a-le recunósce Maghiarilor, între tóte împrejurările, suprematia politică peste Austria.

După ce decĭ din timpurile lui Bach încóce nimenĭ nu și-a luat ostenéla, de-a studia firea maghiară, de aceea trebue sĕ relevăm din nou cestiunea. Coperișul de sticlă al dualismului, sub care stă ascunsă „preponderanța“ maghiară, e fórte subțire, și fórte ușor se póte vedé prin el, că Maghiarii numai décât, privesc dualismul amenințat, de câte orĭ Austria voiesce sĕ se măréscă, sĕ se estindă. Acésta de sigur este cea mai aspră judecată de condamnare adusă contra dualismului din partea representanților de căpetenià a formei de stat dualistice!? Căcĭ ce fel de constituțiă este aceea, care nu permite o estindere a statului? O ast-fel de constituțiă e o clădire nenaturală, artificială, deórece fiă-care stat și fiă-care popor are un simț natural de a-se espande, și atât natura individului, cât și cea a comunității, a obștei, tinde la espansiune. Orĭ voiesc Maghiarii sĕ dovedéscă, că dualismul pentru aceea esistă, ca sĕ perdă țerĭ? Cumcă posede necapabilitatea și neputința de-a câștiga țerĭ, ei înși-șĭ o afirmă. Nicĭ odată apĕrătorii unui sistem de guvernare nu au făcut acestuia mai rĕu serviciu, ca Maghiarii sistemului dualistic, representat prin ei, atuncĭ, când afirmă, că un stat, care e domnit de acéstă formă de guvernare, sĕmănă unei mumie, căreia nu-i este permis a-se mișca, ca nu cum-va sĕ spargă coperișul de sticlă sub care se află.

Situația din Austria.

Din Viena se scrie, că tóte foile sunt de acord a susține, că chiar și décă s'ar resolva afacerea-Cilli în óre care mod totușĭ și atuncĭ situația de adĭ ar fi nesuportabilă. Sunt nenumĕrate cestiunĭ, asupra cărora coalițiunea nu se póte uni în vederĭ.

Partida clericală austriacă face tot posibilul, ca sĕ împiedece reforma electorală, și în tóte afacerile mai de ceva Dómne ajută *Hohenwart* ține sĕ-șĭ arete puterea. Că ce mare influență are Hohenwart și partida lui asupra mersului afacerilor, se vede și din cestiunea gimnasiului din Cilli, în care rolul important îl duce clubul-polon, care în tot momentul póte sĕ frângă capul adversarului prin ținuta sa conscie și obstinată la un principiu de luptă, séu la o vedere politică, ce s'a însușit'o.

— „Scii dór, că locul bietului Pippo nu-i iertat sĕ-l ocupe altul. Pe cum vĕd, nu vreĭ sĕ primescĭ învitarea nóstră“.

— „Tot sperezĭ încă, că ți-se va reîntórce acasă bărbatul? După șése anĭ? Așa-i, că nicĭ Gianni nu s'a reîntors? Nicĭ de urma lui Piero nu s'a dat? Scumpa mea Gligia, marea nu s'a obicĭnuit a reda, ceea ce a luat odată“.

— „Dér décă totușĭ? Insĕ la locul acela nu pun pe nime. Locul acesta e al lui. Póte, că speranța mea e deșartă. Totușĭ sper, până trăesc“.

— „Când aud așa ceva dela tine, tot-déuna mĕ înfuriez. 'Țĭ spun și acum, că n'ai inimă. Ți-ar puté însĕ veni în minte, că eu te-am iubit mai înainte, decum te-a luat Pippo de nevastă, însĕ ochiul tĕu s'a lipit de el. Așa-i, că de atuncĭ n'am dis nimic? Te-ai măritat după el și eu n'am clintit nimic din gură. Te-am închis aicĭ — continuă Bacciocia arătând spre piept — când ai devenit soțiă, am plecat într'o cale lungă, precum scii. Alt-fel mi-s'ar fi rupt inima. Când m'am reîntors acasă, voi erațĭ fericițĭ. Lui Pippo am ținut sĕ nu-i fac supĕrărĭ, căcĭ tot-déuna mi-a fost bun prietin. Am renunțat dér la tine. Acum însĕ eștĭ liberă érășĭ, m'ai puté face fericit. Trebue bărbat la casă și poțĭ s'o scii, că eu te ador, ca pe vergura fecióră; ți-așĭ iubi copiii, ca și când ar fi ai mei“.

— „Destul!“ îl întrerupse Gigia. „Tóte-s înzadar. Eu nu iubesc, decât un singur bărbat. In inima mea n'am loc pentru altul“.

Dicênd acestea intră pe câte-va momente în altă odaiă.

— „Sĕrman Bacciocia“, dise Rosa. „Orĭ-ce vorbă e în pagubă aicĭ. Nu se gândesce decât la bărbatul sĕu, deși nu se póte sci, că trăesce óre, séu a murit. Nu te mai gândi déră la sora mea. In cele din urmă mai sunt destule femeĭ. Vei afla între ele una, care te-ar iubi cum merițĭ,“

— „Eu însĕ, afară de ea, nu vrĕu sĕ mĕ gândesc la alta“.

Intr'acestea Gigia intră érășĭ în odaiă cu drăguții ei copilașĭ, carĭ fugeau acum la mamă, acum la Rosa, apoi la óspe. In mânĭ aveau buchete de florĭ, pe carĭ le puseră în câte-un pahar.

— „Vedĭ, aicĭ șéde cineva în locul tătucului nostru“, dise fetița.

— „O, de-ar fi aicĭ mâne la sĕrbătóre!“ rĕspunse băiatul. Apoi întorcêndu-se către mamă-sa dise:

— „Așa-i, că cetim adĭ scrisórea tatei?“ El ne scrie despre multe jucării frumóse“.

— „Ce nu-țĭ mai vine minte, rĕspunse Rosa. „Décă cetim acea scrisóre, nicĭ unul nu vom lua o bucătură, vom plânge cu toții“.

— „Dér mie îmĭ cade așa de bine s'o cetesc“ dise Gigia. „Vedĭ, Bacciocia, scrisórea acésta am primit'o tocmai acum sunt șése anĭ. Tot-déuna în ajunul Crăciunului am obicĭnuit s'o cetesc copiilor. Cu astfel de ocasiunĭ îmĭ închipuesc, că mi-a adus'o factorul postal tocmai în acest moment, că bărbatul meu se află încă în viĕță și de bună sémă va trebui sĕ vină acasă. Scrisórea acésta e cea din urmă dela el. Ea este cea mai scumpă comóră a mea. Dér aștéptă numai, ascult'o până 'n fine, căcĭ se face în ea amintire și despre tine“.

Dicênd acestea, intră în cealaltă odaiă, deschise un crinișor și scóse dintr'o cutiă o scrisóre mototolită. O desfăcù cu mare evlaviă și a dat'o băiatului, ca s'o cetéscă.

— „Cetesce, tu umblĭ în școlă, scii ceti mai bine decât mine; grijesce însĕ, sĕ n'o rupĭ. Er acum“ dise către ceilalțĭ „sĕ ascultăm!“

Băiatul începù sĕ cetéscă: „Dulcea și buna mea soțiă! Mult mi-am sdrobit capul sĕ sciu, cum ai puté sĕ primescĭ de Crăciun scrisórea acésta. Acușĭ îmĭ vei spune, décă am socotit bine. De când te-am luat în căsĕtoriă, acum se întêmplă întâiașĭ dată, că nu petrecem împreună acéstă sfântă di. Greu cade sufletului meu acésta. Și ierĭ mi-a venit minte mica nóstră odaiă. E plină cu florĭ, ca o grădină. Masa e așternută cu pânzătură albă. Am cina împreună cu copiiĭ, copan, șuncă și vin. Tristeța mĕ cuprinde, când mĕ gândesc, cât de departe sunt de voi, nu mĕ pot mișca de pe corabiă, nu vĕd decât cerul și marea. Soții mei încă sunt așa de triștĭ, ca și mine, pentru-că nicĭ ei nu pot fi acasă. Aprópe era sĕ înjur pe Dumnedeu, însĕ tocmai în acel moment trecù pe lângă mine d-l căpitan. Vedĭ, cât de avut este el, și totușĭ nu póte fi de Crăciun acasă cu nevasta-sa. I-am vĕdut nevasta, când am plecat. Plângea sĕrmana femeia, cum curge o plóiă repede; m'a durut inima. Atuncĭ mi-am reamintit îndată, că décă căpitanul nostru este aicĭ cu noi —

Ne mai spun foile din Viena, că Sâmbăta trecută s'a ținut în mai multe rândurĭ consiliu de ministri, în care s'a discutat modalitatea, cum s'ar puté cere un nou provisoriu de budget, budgetul de pe anul acesta nefiind încă trecut prin desbaterile camerei. Cestiunea acésta este una din cele mai ardente, și asupra ei trebue sĕ se discute mai înainte chiar de ce guvernul actual s'ar vedé nevoit a-șĭ da dimisia. Va trebui sĕ se facă deci un proiect de natura acésta, care sĕ se înainteze monarchului de-odată cu demisiunea.

Două modalitățĭ se crede, că ar fi profitabile. Guvernul póte cere un *provisoriu mai lung* dela parlament, însĕ cu învoirea Corónei. Parlamentul l'ar admite și camera și-ar amâna îndată ședințele. De altă parte însĕ se póte și aceea, că guvernul după ce și-ar da dimisia, ar primi mandat pentru conducerea mai departe a afacerilor și ast-fel ar continua desbaterea budgetului. In casul acesta *toțĭ membrii de încredere ai partidelor din cameră ar fi convocațĭ la o conferență*, cu scop, ca guvernul sĕ afle, décă póte conta la votarea budgetului. In conferența acésta ar fi representate tóte partidele din oposiție. Se crede însĕ, că conferența acésta n'ar duce la nicĭ un sfîrșit deórece majoritatea s'ar lovi cu minoritatea în cestiunea-Cilli. Cel mai cuminte lucru dér ar fi, cererea unui provisoriu.

De alt-fel scirile despre disolvarea camerei au amuțit de-o camdată. Ministeriul actual nu va pune la nicĭ un cas acéstă cestiune, ci în ḑilele proxime *îșĭ va da dimisia*.

O telegramă cu dată de 16 Iunie spune, că contele *Badeni* a fost primit în audiență mai lungă de către Majestatea Sa.

Sórtea Germanilor din Austro-Ungaria.

Ḑiarul german „*Kreuz-Zeitung*“ publică în numĕrul sĕu de alaltăerĭ un articol, în care vorbind despre sórtea germanismului în Austro-Ungaria, ḑice între altele următórele:

Pe când mai înainte *Pesta* și alte orașe aveau colorit german și *Praga* putea fi numită germană, astăḑĭ germanismul este scos din tot locul. Cei dintâĭ își ridicară capul Maghiarii și contele *Beust* le dĕdu libertatea. După părerea sa, în Ostul monarchiei trebuiau sĕ domnéscă Maghiarii, ér în Vest Germanii. Astăḑĭ în realitate Ostul îl domnesc Maghiarii, în Vest însĕ s'a ridicat slavismul și a minoritat pe Germanĭ.

Mai puternic s'a ridicat „*leul cehic*“; poporul boem, care mai înainte în cea mai mare parte era *germanisat*, acuma și-a recâștigat însĕ cu totul naționalitatea și limba. Conform datelor oficiale, în Cisleithania sunt mai puternicĭ Slavii, adecă Cehii, Slovenii, Polonii, Rutenii etc., decât Germanii, și va veni probabil încă și acel timp, când ei își vor elupta chiar și *preponderanța regiminală*.

Intre ast-fel de împrejurărĭ nicĭ nu se póte cugeta la o rupere a Germanilor dela Austria și la încorporarea lor la Germania, căcĭ Cisleithania din ce în ce tot mai mult devine o diasporă națională. *Cehii deja umplu cu massele lor Viena*, și în scurt timp nu vor mai fi nicĭ provincii curat germane, nicĭ curat slave. Germania însĕ, care încă n'a mistuit (!) pe Francesĭ, Polonĭ și Danesĭ, cu atât mai puțin ar puté astăḑĭ sĕ *înghită* împreună cu Germanii austriacĭ încă și câte-va milióne de Cehĭ.

Acestea, ca un esemplu de *șovinism german*, pentru-ca compatrioții noștri maghiarĭ sĕ nu se pótă mândri, că numai ei singurĭ merită predicatul de șoviniștĭ.

SCIRILE ḐILEI.

— 6 (18) Iunie.

Alte persecuțiunĭ. Din Arad se scrie, că camera advocațială de-acolo a pus sub acusațiune și a pornit cercetare disciplinară în contra d-lor advocațĭ *Aurel Suciu* din Arad și *Mihail Veliciu* din Chișineu, carĭ fuseseră osîndițĭ în procesul Memorandului. Ca „motiv“ se aduce împrejurarea, că în urma sentinței condamnatóre, amintiții advocațĭ au fost oprițĭ dela eserciarea advocaturei și că „în rolul anti-constituțional și nepatriotic“ (!!), ce l'au avut, s'au folosit de calitatea lor de advocațĭ.

—o—

Rĕsvrătire în contra legei poliției de câmp. Introducerea nouei legĭ, privitóre la poliția de câmp, amăresce atât de mult poporațiunea agricolă de rênd, încât nu odată locuitorii singuraticelor comune s'au rĕsvrătit în mod formal în contra ei. O asemenea rĕsvrătire se scrie, ca s'a întêmplat acum de curênd și în comona Cheț din Bihor, unde locuitorii asediară casa notarului și cerură, între amenințărĭ, sĕ ia la protocol plângerile lor. Notarul, de frică, se învoi și luà la protocol, că „locuitorii comunei nu vor sĕ se supună legei poliției și ordinațiunei privitóre la aplicarea aceleia, nu le recunosc ca obligătóre pentru ei, și vor face tot ce le stă în putință pentru a impedeca esecutarea lor“ etc. Autoritățile superióre au pus la cale marĭ cercetărĭ în cestiunea acésta.

—o—

De necreḑut. „Erdélyi Hirado“ publică o corespondență datată din Arad, în care se spun lucrurĭ de necreḑut. Se ḑice adecă, că preotul român gr. or. din Pelul mare (Nagy-Pél), în comit. Aradului, cu numele George Petrovicĭ, s'ar fi dus în ḑiua de 14 Iunie n. c. la inspectorul unguresc de școle din Arad, căruia sĕ-i fi înaintat o plângere în contra învĕțătorului din comuna sa, Ștefan Leucuța, pe care sĕ-l fi pîrît, cum ḑice fóia unguréscă, „nu numai pentru fapte nepatriotice anti-constituționale, ci și pentru crima grelei vătĕmărĭ trupescĭ, cerênd a se porni cercetare contra lui, atât din partea procuraturei, cât și din partea administrațiunei comitatense“. Fapta „nepatriotică, anti-constituțională“ constă în aceea, că învĕțătorul Leucuța a colectat 70 fl., dintre carĭ 33 fl. sĕ-i fi luat din lada bisericei, fără scirea preotului, ca președinte al comitetului parochial. Banii aceștia sĕ-i fi predat apoi părintelui Mangra pentru a-i întrebuința la acoperirea cheltuelilor făcute cu procesul Memorandului. „Gréua vătĕmare trupéscă“ ar consta în aceea, că învĕțătorul ar fi bătut pe nisce scolarĭ ai sĕi. Las', că din însu-șĭ cuprinsul corespondenței unguresci apare tendința vĕdită, de-a calumnia prin minciunĭ, dér nicĭ nu ne este cu putință de-a presupune despre un preot român, că ar fi capabil de-asemenĭ denunțărĭ miserabile. Forul competent pentru astfel de plângerĭ ar fi esclusiv Consistorul din Arad, de-a căruia diecesă se ține parochia din vorbă. Un preot, care ar ignora forul sĕu competent și ar recurge cu astfel de acusațiunĭ mișelescĭ la autoritățĭ streine, n'ar merita sĕ mai servéscă la altarul unei bisericĭ românescĭ nicĭ un moment.

SCIRĬ ULTIME.

Viena, 17 Iunie. *Demisiunea ministeriului Windischgraetz se consideră aicĭ ca fapt împlinit.* Omul situațiunei este aḑĭ contele *Badeni*, locțiitor în Galiția. Badeni fiind de origine Polon, se pare că acum în mâna Polonilor a ajuns deslegarea viitórelor probleme ale statului. O coaliție între Polonĭ și Germanĭ e probabilă, chiar și la alcătuirea noului cabinet. Contrar acestora vor fi Slovenii din clubul-Hohenwart și conservatorii.

Viena, 17 Iunie. Monarchul a primit ierĭ, afară de ministru președinte Windischgraetz, și pe contele *Goluchowski* în audiență. Windischgraetz a fost în posiție de-a raporta monarchului despre hotărîrile consiliului de miniștri de ierĭ, carĭ culmină în părerea, că cabinetul, avênd în vedere lămurirea situațiunei politice, crede oportun a-șĭ da dimisia.

„*Fremdenblatt*“ anunță, că ministeriul a luat hotărîrea, că décă stânga germană rĕmâne pe lângă intenția de a eși din coalițiune, va cere dela Majestatea Sa primirea demisiunei.

Ca viitorĭ miniștri președințĭ se amintesc contele Leo *Thun*, locțiitor în Boemia, și actualul președinte al parlamentului, br. *Chlumetzky*. Despre *Plener* se crede, că va rĕmâné în noul cabinet, *Wurmbrandt* însĕ la nicĭ un cas nu.

Belgrad, 17 Iunie. Radicalul „*Odjek*“ și „*Mali Journal*“ urgitéză de sĕptĕmânĭ de ḑile investigația contra directorului temniței din Pocerovaç, esistând bănuiala, că osêndiții în procesul-Cebinaç, sunt ispitițĭ a fi inveninațĭ prin mâncărĭ. Bănuiala acésta e cu atât mai întemeiată, căcĭ cei mai periculoșĭ membri ai partidei radicale, *Tajsicĭ* Ranko și profesorul *Rujicĭ*, carĭ încă au participat în conjurațiune, s'au bolnăvit dintr'odată greu în numita temniță, așa, că regele i-a agrațiat. La provocarea pressei, guvernul a ordonat o anchetă și, ierĭ au fost ascultațĭ cei doi osêndițĭ agrațiațĭ, carĭ susțin hotărît, că *mâncările prisonierilor politicĭ sunt mestecate cu venin*, procedură rĕmasă încă de pe timpul regimului lui Milan. „Mali Journal“ publică sensaționala scire, că profesorul *Rujicĭ a murit deja.*

Constantinopol, 17 Iunie. Pórta a trimis către tóte puterile o notă-circulară în care protestéză contra hotărîrei Rusiei, de a trimite o flotă în Djeddah, care șĭ-ar lua calea prin Dardanelle.

Scirĭ telegrafice.

Viena, 18 Iunie. *Demisiunea cabinetului austriac* s'a așteptat pe astăḑĭ înainte de ameḑĭ.

Majestatea Sa a primit erĭ în audiențe mai multe persóne însĕmnate politice.

Ca următor al ministrului-președinte *Windischgraetz* se amintesce contele *Badeni* și contele *Thun*.

NECROLOG. *George Pap de Băsescĭ*, în numele sĕu și al familiei sale, cu inima frântă de durere anunță, că iubita sa soție și îngrijitórea mamă

Maria Pap de Băsescĭ — Losonczi,

în 11 Iunie a. c. séra la $6^1/_2$ óre, după împărtășirea cu sântele sacramente, în etate de 69 anĭ, în al 34 an al fericitei sale căsĕtorii, după lungĭ și grele suferințe, a rĕposat în Domnul.

Imormêntarea va fi, după ritul greco-cat. Joi, la 13 Iunie d. a. la 4 óre.

Sânta liturgiă pentru repausul sufletului se va celebra Vinerĭ, în 14 Iunie, diminéța la 9 óre în biserica greco-catolică din Basescĭ.

Băsescĭ, 11 Iunie 1895.

DIVERSE.

Códa de pĕr a Chinesilor. Din Sudul Chinei a sosit la împĕratul chinesesc din Peking o mare rugare, în care se cer unele reforme, și între altele delăturarea usului de a purta pĕrul în formă de códă. Pretensiunea acésta nu este așa de neînsemnată, cum se pare. Rugarea vine, cum am ḑis, din Sud, adecă din China Chinesilor, și nu din Nord, care este China Mandșurilor. Impĕratul, cum se scie, este Mandșu, și seminția acésta introduse códa de pĕr în China atuncĭ, când o cucerì. S'au pus pedepsele cele mai grele pe capul acelora, carĭ ar cuteza sĕ-șĭ lapede códa. In fine datina de-a purta códă de pĕr, atât de urgisită de popor, s'a înrădĕcinat, și códa a devenit cu încetul obiect al mândriei și al adorărei. Este sciut, că Chinesii mai bucuros îșĭ jertfesc viéța, decât sĕ-șĭ taie códa de pĕr din cap. Décă acum chiar înși-șĭ Chinesii cer delăturarea códei, împrejurarea acésta dă dovadă despre o schimbare colosală în vederile poporului. Delăturarea acestei datinĭ mandșurice póte sĕ aducă cu sine chiar și căderea dinastiei Mandșu.

Drumul de fer transsiberian. Construirea drumului de fer transsiberian va fi de sigur una din operile cele mai mărețe ale epocei nóstre. Grație acestei marĭ căi ferate, a cărei lungime va fi de peste 7600 chilometri, se va puté străbate în 15 ḑile drumul dela Petersburg până în Japonia. Linia e împărțită în trei secțiunĭ, ale căror lucrărĭ urméză cu mare activitate sub auspiciile împĕratului însușĭ. „Revista Sciințifică consacră acestei lucrărĭ uriașe o notă amĕnunțită de cel mai mare interes. Nu e trebuință sĕ insistăm asupra importanței politice și economice a operei gigantice a cărei realisare o urmăresc Rușii cu o tenacitate și o energiă care-i onoréză. Se póte ca acéstă influință sĕ nu se prea întindă asupra traficului mărfurilor grele, care caută pretutindenĭ prețurĭ reduse și care în mare parte vor preferi calea maritimă. Dér sunt mărfurĭ, cum e céiul și mătasea spre pildă, carĭ pot suporta prețurĭ de transport mai ridicate și carĭ au interes sĕ părăséscă calea maritimă pentru calea ferată. Drumul de fier, în fine, va absorbi fără îndoială cea mai mare parte din traficul călĕtorilor și al coletelor poștale. Trecerea din Shangai în Europa prin Vladiwostok se va face de aci încolo în 20 de ḑile, de unde până aci, prin canalul Suez, trebuia 45 de ḑile, și prin Transpacific 53.

Literatură.

A apărut Nr. 11 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familie „Vatra“, avênd următorul sumar: O familie domnéscă în exiliu (urmare și fine), de Neculai Iorga; Zestrea, de Guy de Maupassant, Tr. de C. Ramură; Sburătóre, de Ion Brézu; Unei visătóre, poesie de Ion Țicudianu; Paricidul, de Guy de Maupassant, Tr. de C. Ramură; Nora, dramă în trei acte, de Henric Ibsen (urmare) Tr. de B. Marian; Dela sat, poesie de Maria Cunțan; Majoratul, de Hoffmann, (urmare și fine) Tr. de C. Ramură; Fel de fel, de ***. Ilustrațiile: Căḑut!; La rugăciune; După culise; Chopin; O telegramă; Mănăstirea Voronețu; Tinere Japonese la recolta céiului.

*

In tipografia archiepiscopéscă Silvestru Morariu-Andrievicĭ din Cernăuțĭ (Bucovina) a apărut: **Carte de cetire pentru cursul de repețire,** de *Nicolae Ieremievicĭ-Dubcu*, învĕțător la școla de aplicațiă a pedagogiului i. r. în Cernăuțĭ. Cartea conține 117 bucățĭ de cetire alese, de diferițĭ scriitorĭ bunĭ. Prețul unui esemplar de 260 pag. format mare costă numai 80 cr., legat 1 fl.

și el e om bogat, — eu încă trebue sĕ renunț la bucuria aceea. Pe viitor vom serba împreună Crăciunul, décă Dumneḑeu ne va da viĕță. Așĭ avé sĕ-țĭ spun așa de multe, draga mea! Am umblat multă lume până acum, pe uscat însĕ nu prea umblu, fiind-că am puținĭ banĭ de cheltuit. Apoi mie mi-se pare, că Genua este cel mai frumos oraș din lume. Țĭ voiu istorisi acușĭ, câte vifóre am înfruntat. Gândeam atuncĭ, că nu vĕ voiu vedé nicĭ odată. Nu sciam unde ne stă capul. Une-orĭ mi-se părea, că s'a deschis marea, vrênd sĕ ne înghită pe toțĭ; alte-orĭ corabia nóstră umbla așa de sus pe vĕrful valurilor, încât îmĭ închipuiam, că se póte sĕ ne acățăm de cornul lunei. Eu mi-am recomandat sufletul în grija lui Isus, m'am rugat lui și vergurei fericite, apoi mi-am închis ochii, sĕ nu mai vĕd nimic. Dér totușĭ te-am vĕḑut pe tine și pe mititeii noștri. Am învĕțat dela un tovarăș, că décă vrem sĕ vedem, ce se întêmplă acasă, sĕ ne închidem ochii. Iĭ mulțămesc de acest sfat bun“.

(Va urma).

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.50
Renta de coróne ung. 4%	99.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	125.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	123.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.30
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	147.50
Renta de hârtie austr.	101.20
Renta de argint austr.	101 35
Renta de aur austr.	123.10
Losurĭ din 1860	156.75
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	1078.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	488.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	406.70
Napoleondorĭ.	9.63½
Mărcĭ imperiale germane	59.42½
London vista	121.45
Paris vista	48.17½
Rente de corone austr. 4%	101.40
Note italiene.	46.02¼

Nr. 7074—1895.

PUBLICAŢIUNE

Comuna orăşenéscă Braşov (în Ungaria) intenţionéză de a vinde per trupina venitul materialului de lemne pro 1893, până inclusive 1895 din pădurile de pe teritoriul Săcelelor, şi anume:

1. In revierul Cernat „în partea de pădure „Dávid Márton-völgye" 1067 m³ lemne de fag şi 3756 m³ lemne de brad.

2. In partea de pădure, „Kiság" (cercul Satulung) 15399 m³ lemne de fag.

3. In revierul „Zizin," în partea de pădure „Sugó" 1272 m³ lemne de fag, şi 925 m³ lemne de brad; în partea de pădure „Tejkö" 1397 m³ lemne de fag, şi 1118 m³ lemne de brad; în partea de pădure „Nagy sugó patak" 694 m³ lemne de fag, şi 1050 m³ lemne de brad.

Condiţiunile de oferte şi de acele contractuale se află la oficiul orăşĕnesc forestieral spre examinare în decursul órelor oficióse.

Oferenţiĭ au de a-şĭ aşterne ofertele provĕdute cu timbru de 50 cr., cel mult până în 4 Iulie a. c. înainte de prânz la 12 óre la primarul oraşului Braşov. In ofert are de a se aminti în cifre şi litere suma ce se oferă pentru metrul cubic a lemnelor de fag şi de brad şi tot-deodată dechieraţiunea, cumcă oferentului i sunt cunoscute condiţiunile de oferte şi acele contractuale şi că se supune lor necondiţionat.

Ofertele au de a conţiné un vadiu de 3% din suma oferată; acest vadiu se póte estinde atât asupra întregului material de lemne, cât şi asupra singuraticelor părţi de pădure. — Numele şi locuinţa oferentului au de a se aminti cu acurateţă.

Deschiderea ofertelor va avé loc în 4 Iulie a. c. după prând la 3 óre în biroul primariului.

Braşov, 8 Iunie 1895.

725,1—3 **Magistratul orăşenesc.**

Cursul pieţei Braşov.

Din 18 Iunie 1895.

Banonote rom.	Cump.	9.57	Vênd.	9:60
Argint român.	Cump.	9.50	Vênd.	9.55
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.59	Vênd.	9.63
Galbenĭ	Cump.	5.75	Vênd.	5.75
Mărcĭ germane	Cump.	59.13	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	129.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.25	Vênd.	101.25

Avis!

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans."

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ român expr.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren accel.	Tren de persón.	Tren român expr.	Trenu de persón.
10 —	8.05	8 05	8 05	2 15	pl.	Viena	sos.	3.—	1 55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	1.55	5.45	9.15		Budapesta		5 45	7.25	7.—	1.50	8.10
11.31	4 23	3.56	9.27	11.12		Szolnok		2.29	5.23	3.50	11.44	4.43
2.—	5.55		11 53	12.55		P. Ladány		12.05	3.46	1.21	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.12	sos.	Oradea-mare	pl.		2.26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15		2.16	2.20	pl.		sos.		2.19	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43		3 03	2.50		Mezö Telegd			1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3 26		Rév			1.26	9.30	7.48	10.13
5.43			4 06			Bratca				9.10		9.50
6.32	9.07		4.53	4.17		Ciucia		5.40	12.47	8.31	7.08	9.19
7.16	9.37		5.32	4.50		B.-Huiedin		4.52	12.17	7.53	6.39	8.37
8.07			6.24			Ghârbău		2.55		6.53		7.37
8.34	10 37		6 59	5 55	sos.	Cluşiu	pl.	2.—	11.01	6 14	5.25	7.—
8.49			8.40	6.11	pl.		sos.	5.45	10.45		4.48	6.45
9.06			9.08	6.27		Apahida		5.18			4.23	6.27
10.14			10 40	7.27		Ghiriş		3.53	9.23		3.—	5.21
10.32			11.25	7.50		Cucerdea		3.06	8.49		2.00	4.47
10.59			11.54			Uioara		2.48			2.—	4.31
11 07			12.04			Vinţul de sus		2.40			1.51	4.24
11.31			12.34	8.17		Aiud		2.11	8 23		1.23	4.03
11.48		11.40	1.—	8 33	sos.	Teiuş	pl.	1.45	8.06		12.54	3.42
12.25		11.55	1 40	8.38	pl.		sos.	1.10	7.59			2.49
12.52			2.17			Creciunel		12.39				2.24
1.06			2.35	9 09		Blaşiu		12.24	7 30			2 10
1.37			3.14			Micăsasa		11.48				1.38
1.52		1.—	3.34	9.42	sos.	Copşa-mică	pl.	11.29	6.56			1.18
2.13		1.02	3 49	9.44	pl.		sos.	11.14	6.54			1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaş		10.55	6.41			12.46
3 04		1.39	4 48	10 22		Elisabetopol		10.21	6 20			12.16
3.47		2.13	5 27	10.51		Sighişóra		9.42	5 [illegible]3			11.39
4.09		2,28	6 10	11.12		Haşfalĕu		9.13	5.33			11.17
5 34		3.30	7.50	12.26		Homorod		7.45	4 27			10.02
6,12			8 30	12.58		Agoştonfalva		7.03	3.53			9,22
6.41		4.16	9.03	1.15		Apaţa		6.36	3.37			8.57
7.16			9.38	1.34		Feldióra		5.58	3 16			8.23
8.--		5.07	10.25	2.09	sos.	Braşov	pl.	5.08	2.45			7.43
	11.—	5.14		2 19	pl.		sos.	7.01	2.18		10.19	7.01
	12.26	5 59		3.01		Timiş		6.—	1 42		9.39	6.—
	1 11	6.29		3 31		Predeal		5 11	1.12		9.12	5.11
	8 30	11.25		9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.		8.35		5.35	

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenu mixtu	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtŭ
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoşŭ		7.03	1.58	7.43	12.32
5.07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oşorheiu	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.	5.18	9.25	[illegible]	[illegible]
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs.	pl.	3.50	7.4.	3.25	8:25

Ghirişŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenu de persón.		trenu de persón.	trenu mixtŭ	trenu mixtŭ	trenu de person.
7 33	11.—	4.—	10.19	Ghiriş	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.39	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	trenu de persón.	trenu mixtu				trenu mixtŭ	trenu de persón	trenu de persón.
2.20	11.34	7.10	pl.	Copşa mică	sos.	9.34	6.20	12.35
3.57	1.03	8.59		Ocna		8.11	5.12	11.01
4.19	1.25	9.15	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	4 49	10.36
4 36	1.46		pl.		sos.	7.28		8.33
6.16	3.31			Avrig		6.02		6.54
8.42	6.08		sos.	Făgăraş	pl.	3.28		4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenu mixtu	trenŭ mixtu		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu
6.15	11.35	4.25	10.29	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zêrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu		trenŭ mixtŭ	trenu mixtu	trenŭ mixtu
8.35	4.55	9.15	Braşov	7.36	1.29	8:31
10.28	6.36	10.35	Zêrneştĭ	6.06	12.05	7.20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	
7 07	1.01		Ţagu-Budatelicŭ		4.15	
9.59	4 55		Bistriţa		1.16	

Arad — Timişóra

6.20	11.30	5.-	Aradŭ	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timişóra	8.20	1.12	8.15

Careii-marĭ — Zelău

trenu mixtŭ	trenu mixtu		trenu mixtŭ	trenŭ mixtu
5.30	4.15	Careii-marĭ	9.06	7.—
10.17	9.18	Zelău	4.20	3.01

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu		trenu mixtu	trenŭ mixtu
3.22	11.08	Sighişóra	9.51	5.32
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.